

Motion till riksdagen 2008/09:C292

av Mats Berglind m.fl. (s)

Översvämningshot i Mälaren

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om vikten av samordning mellan kommunerna när översikts- och detaljplaner upprättas samt en samordning mellan plan- och bygglagen (1987:10) och strandskyddsbestämmelserna så att dessa regelverk inte motverkar varandra.

Motivering

Klimathotet – de pågående klimatförändringarna - är vår tids ödesfråga och globala utmaning. Sverige måste ta sitt ansvar som ett utvecklat industriland att radikalt minska utsläppen av växthusgaser i syfte att minska klimatförändringarna och dess effekter. Men det tar lång tid innan vi ser de märkbara effekterna av de minskande utsläppen. Därför måste vi samtidigt anpassa vårt samhälle, förebygga och rusta det mot klimatförändringens negativa effekter i form av t.ex. översvämningar, risk för ras, skred och erosion.

I juni 2005 gav regeringen en utredare i uppdrag att kartlägga det svenska samhällets sårbarhet för globala klimatförändringar. Utredningen visade att det varmare klimatet i framtiden kommer att få omfattande konsekvenser regionalt, främst i form av ökad nederbörd och ökat antal översvämningar men också av sänkta vattennivåer under torra somrar.

De förändringar i klimatet som prognoserna visar kommer för Mälarens del inte bara att medföra stora översvämningar utan även problem med avrinningen till Östersjön. Det kommer att medföra stora risker för erosion längs stränderna och vid utloppen. Översvämning av förorenad industrimark hotar dricksvattnet.

En naturkatastrof i Mälarenregionen skulle drabba 2,5 miljoner människor, medföra stora skador på miljön, byggnader och infrastruktur och därmed slå hårt mot den ekonomiska tillväxten i regionen och hela landet.

Fel! Okänt namn på

Klimat- och sårbarhetsutredningen anser att byggande av permanenta vallar på riskområden inte är ett realistiskt alternativ, bland annat av kulturhistoriska skäl. Därför föreslås att avtappningskapaciteten i Mälaren ökas genom ombyggnad av slussar i Stockholm och Södertälje. Detta är kostnadskrävande och kan ta lång tid. Därför föreslås också att nybyggnationer kring Mälaren under nivå + 230 centimeter endast ska tillåtas i undantagsfall tills avtappningskapaciteten har höjts. Detta förutsätter att kommunerna beaktar risken i sitt ordinarie planarbete.

Klimat- och sårbarhetsutredningen menar att situationen för Mälaren är ansträngd, varför det är angeläget att snarast möjligt genomföra utredningens förslag. Utredningens samlade förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringen har meddelat att man kommer att behandla Klimat- och sårbarhetsutredningens förslag i den klimat- och energiproposition som planeras att föreläggas riksdagen hösten 2008. De eventuella författningsändringar som rör plan- och bygglagen kommer att presenteras i en proposition till riksdagen våren 2009.

Det helt avgörande i sammanhanget är att understryka vikten av att kommunerna på ett bättre sätt än i dag beaktar risken för översvämningar, ras och skred och erosion i sin fysiska planering. Ökad hänsyn måste tas till konsekvenserna av klimatförändringar i översikts- och detaljplaneringen och vid prövning av bygglov.

När det gäller Mälarenregionen – och andra sårbara regioner i landet – krävs det en tydlig och institutionaliserad samordning mellan kommunerna, via länsstyrelserna, när det gäller upprättande av översikts- och detaljplaner. I detta sammanhang är det dessutom av stor vikt att det pågående arbetet med att förändra strandskyddsbestämmelserna sker på ett sådant sätt att inte strandnära bygglov godkänns i klimatsårbara kommuner och regioner inom ramen för översikts- och detaljplaneringen. Det måste finnas en tydlig samsyn mellan strandskyddsbestämmelserna och Klimat- och sårbarhetsutredningens analys och förslag. Kommande eventuella förändringar i de båda regelverken, plan- och bygglagen (PBL) och strandskyddsbestämmelserna, får inte motverka varandra.

Stockholm den 1 oktober 2008

Mats Berglind (s)

Agneta Gille (s)

Tone Tingsgård (s)